

วิวัฒนาการชุมชนและตลาดน้ำตาเนนสะตวก จังหวัดราชบุรี

นางสาวพรณทิพย์ เปี่ยมพุทธากุล

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการวางแผนภาคและเมืองมหาดบัณฑิต

ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง

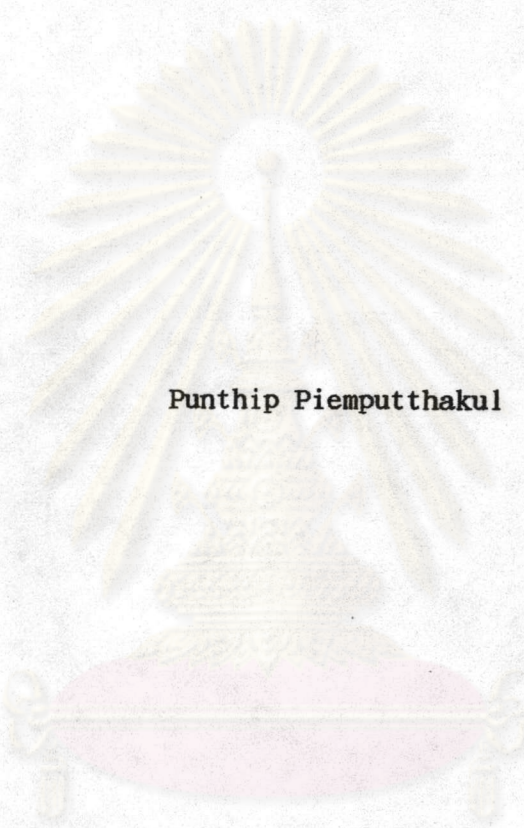
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-583-965-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

EVOLUTION OF THE COMMUNITY AND FLOATING MARKET
OF DAMNOEN SADUAK, CHANGWAT RATCHABURI

Punthip Piemputthakul

ศูนย์วิทยุวิทยุวิทยุ
ศูนย์วิทยุวิทยุวิทยุ

A thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Urban and Regional Planning

Department of Urban and Regional Planning

Graduate School

Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-583-965-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์

วิวัฒนาการชุมชนและตลาดน้ำดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

โดย

นางสาวพรณทิพย์ เปี่ยมพุกชากุล

ภาควิชา

การวางแผนภาคและเมือง

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณศิลป์ ฟิรพันธุ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรราชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิพันธ์ วิเชียรน้อย)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณศิลป์ ฟิรพันธุ์)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา ธาดานิติ)

.....
(นายนิจ หิฎฐิระนันท์)

พรรณทิพย์ เปี่ยมพุทธากุล : วิวัฒนาการชุมชนและตลาดน้ำดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี (EVOLUTION OF COMMUNITY AND FLOATING MARKET OF DAMNOEN SADUAK, CHANGWAT RATCHABURI) อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณศิลป์ พีร์พันธุ์, 267 หน้า ISBN 974-583-965-5

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิวัฒนาการชุมชนและตลาดน้ำดำเนินสะดวก ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบชุมชนและบทบาทของตลาดน้ำในแต่ละช่วงเวลา โดยศึกษาผ่านกระบวนการการเปลี่ยนแปลงตามลำดับไปสู่การคาดการณ์แนวโน้มในอนาคต เพื่อให้เป็นเป้าหมายในการอนุรักษ์ชุมชนและตลาดน้ำดำเนินสะดวก

จากการศึกษาพบว่า รูปแบบชุมชนน้ำเป็นรูปลักษณะอันโดดเด่นของชุมชนดำเนินสะดวก โดยมีลักษณะเป็นชุมชนชาวสวนที่มีการพึ่งพาแหล่งน้ำในทุก ๆ ด้าน ตั้งแต่การตั้งถิ่นฐาน การเพาะปลูก การอุปโภคบริโภค การคมนาคมขนส่ง และการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ทางน้ำ โดยมีย่านการค้าริมน้ำและตลาดน้ำเป็นศูนย์กลางหลักของชุมชน จุดเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นภายหลังการเปิดโลกคมนาคมและโลกธุรกิจของชุมชน จึงทำให้ระบบถนนเข้ามา มีอิทธิพลแทนโครงข่ายทางน้ำ และส่งผลกระทบต่อชุมชนโดยรวม ประการแรกรูปแบบชุมชนเปลี่ยนแปลงไป เกิดการเคลื่อนย้ายศูนย์กลางชุมชนจากย่านการค้าริมน้ำมาริมถนน ประการที่สองตลาดน้ำลดบทบาทความเป็นศูนย์กลางการค้าให้กับชุมชนลง และปรับสภาพตลาดน้ำให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวตามกระแสวัฒนธรรมการท่องเที่ยว ซึ่งมีอิทธิพลอย่างมากต่อรูปแบบกิจกรรมของตลาดน้ำในปัจจุบัน ประการที่สามกิจกรรมและวิถีชีวิตดั้งเดิมถูกปรับเปลี่ยนไป ส่วนหนึ่งยังคงเป็นธุรกิจเพื่อชุมชนแต่อีกส่วนหนึ่งกลายเป็นธุรกิจเพื่อการท่องเที่ยว

ผลของการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมจากชุมชนน้ำเป็นชุมชนบก ทำให้ความสัมพันธ์ของชุมชนกับตลาดน้ำมีการพึ่งพากันน้อยลง ซึ่งเป็นภาวะเดียวกันกับที่วัฒนธรรมท้องถิ่นภายในสังคมตลาดน้ำกำลังถูกรอบงำด้วยวัฒนธรรมท่องเที่ยว จึงยิ่งเป็นผลทำให้เกิดความสูญเสียเอกลักษณ์ท้องถิ่นของชุมชนน้ำดำเนินสะดวกไป ดังนั้นแนวทางการอนุรักษ์ชุมชนและตลาดน้ำ คือ การรักษารูปแบบโครงสร้างของชุมชนน้ำเป็นสำคัญ และประกาศให้ตลาดน้ำเป็นเขตอนุรักษ์พิเศษทางวัฒนธรรม เพื่อเป็นการดำรงสภาพชุมชนที่มีคุณค่าทางเอกลักษณ์วัฒนธรรมไทย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา การวางแผนภาคและเมือง
สาขาวิชา การวางผังเมือง
ปีการศึกษา 2536

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม

C235484 : MAJOR URBAN PLANNING

KEY WORD: EVOLUTION / COMMUNITY AND FLOATING MARKET / DAMNOEN SADUAK / RATCHABURI

PUNTHIP PIEMPUTTHAKUL : EVOLUTION OF COMMUNITY AND FLOATING MARKET OF DAMNOEN SADUAK, CHANGWAT RATCHABURI

THESIS ADVISOR : ASST. PROF. WANNASILPA PEERAPUN, Ph.D.

267 pp. ISBN 974-583-965-5

This research aims at studying the evolution of community and floating market of Damnoen Saduak which its patterns and roles has been changed period by period, by studying through the process of change and projecting the future trend in order to be the target of the community and floating market of Damnoen Saduak conservation.

It was found that the pattern of the water community is the distinguished figure of Damnoen Saduak Community. Its characteristics is the horticulture community which depends on water in every aspect, such as settlements, cultivations, consuming, transportation and other concerning activities. The canal-side commercial district and the floating market are the major centers of the community. The changes were taken place after the opening of the community's communication and business world. The road system becomes more influenced than the water network and effects to the community as a whole. First is, the community's pattern was changed, the community center was shifted from the canal-side commercial district to the road-side. Second is, the role of the floating market in being the community's commercial center was declining and was adjusted to be the tourist attraction by the current of tourist culture which is much influenced to the patterns of the floating market's activities at present. Third is, the activities and the traditional way of life was changed. One part is still being the community's business, but the other part has become to the business for tourism.

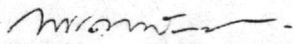
As a result of shifting from the water community to the on-land community, the relationship between the community and the floating market are less dependent where the local culture in the floating market community are being possessed by the tourist culture. This has led to the loss of the community's unique. Therefore, the development guidelines for the floating market and the community are to maintain the structure of the water community and make an announcement for the floating market to be the special zone for cultural conservation in order to maintain the community of Thai traditional merit.

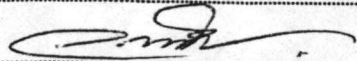
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา..... การวางแผนภาคและเมือง.....

สาขาวิชา..... การวางผังเมือง.....

ปีการศึกษา..... 2536.....

ลายมือชื่อนิติ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ด้วยดี เพราะได้รับความช่วยเหลือและคำปรึกษาจากบุคคลหลายฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผศ.ดร.วรรณศิลป์ ธีรพันธุ์ อาจารย์ที่ปรึกษาผู้ให้คำแนะนำในการศึกษาตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา รวมทั้งขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์นิจ ทิพย์ระนันท์ ผศ.ดร.สุวัฒนา ธาคนิติ และ ผศ.ดร.นิพันธ์ วิเชียรน้อย ที่กรุณาสละเวลามาเป็นกรรมการการสอบวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ซึ่งได้ให้ข้อคิดเห็นและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างมากต่อการศึกษาตลอดจนขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ให้อุปการะทุนในการทำวิจัยครั้งนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณครอบครัวไพศาลนันท์เป็นอย่างยิ่ง ที่ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกทุกๆ ด้านในขณะที่ทำการศึกษาในพื้นที่ และขอขอบคุณรวมไปถึงเพื่อนๆ พังเมืองผู้ให้กำลังใจทุกท่าน โดยเฉพาะคุณสาธิต รมราศิลป์ คุณวิรัช วัชรกพันธุ์ และคุณสุมิตรา พูลทอง ผู้เป็นเป็นกำลังใจทั้งร่างกายแรงใจเป็นพิเศษมาในที่นี้ด้วย นอกจากนี้ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ของหน่วยราชการและบุคคลที่เกี่ยวข้องที่ให้ความช่วยเหลือด้านข้อมูลและคำแนะนำต่างๆ

และที่สำคัญที่สุดขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อคุณแม่ พี่และน้อง ที่ให้การสนับสนุนด้านการศึกษาและด้านการเงิน รวมทั้งเป็นกำลังใจด้วยดีตลอดมาจนสำเร็จการศึกษาในครั้งนี้

พรรณทิพย์ เปี่ยมพุกชากุล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฉ
สารบัญแผนที่.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ท
บทที่	
1 บทนำ.....	1
2 แนวความคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
2.1 แนวความคิดเกี่ยวกับการตั้งถิ่นฐาน.....	5
2.2 ความสัมพันธ์ของชุมชนไทยกับแม่น้ำลพบุรี.....	6
2.3 แนวความคิดเกี่ยวกับตลาด.....	16
3 สภาพพื้นฐานทั่วไปของจังหวัดราชบุรีและอำเภอดำเนินสะดวก.....	19
3.1 สภาพทั่วไปของจังหวัดราชบุรี.....	19
3.2 สภาพพื้นฐานของอำเภอดำเนินสะดวก.....	32
4 วิวัฒนาการชุมชนและตลาดน้ำดำเนินสะดวก.....	48
4.1 ความเป็นมาของคลองซุดดำเนินสะดวก.....	48
4.2 ชุมชนและตลาดน้ำดำเนินสะดวกในอดีตจนถึง พ.ศ.2500.....	57
4.3 ชุมชนและตลาดน้ำดำเนินสะดวกในช่วง พ.ศ.2500 ถึง พ.ศ.2525..	77
4.4 ชุมชนและตลาดน้ำดำเนินสะดวกในปัจจุบัน.....	96
5 รูปแบบกิจกรรมภายในชุมชนและตลาดน้ำดำเนินสะดวกในปัจจุบัน.....	109
5.1 กิจกรรมภายในชุมชนดำเนินสะดวก.....	109
5.2 รูปแบบกิจกรรมตลาดน้ำดำเนินสะดวก.....	137
5.3 สร้างความสัมพันธ์ด้านสาธารณูปโภคและกิจกรรมของตลาดน้ำดำเนินสะดวก....	167

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	5.4 ทักษะคิดและความคิดเห็นที่มีต่อตลาดน้ำตาเนินสะตวก.....	176
6	สรุปและเสนอแนะ.....	200
	6.1 สรุปเอกลักษณ์และคุณค่าของตลาดน้ำตาเนินสะตวก.....	201
	6.2 ประเด็นสำคัญที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงตลาดน้ำตาเนินสะตวก.....	204
	6.3 ทิศทางและแนวโน้มของตลาดน้ำตาเนินสะตวก.....	213
	6.4 ข้อเสนอแนะ.....	218

บรรณานุกรม.....

ภาคผนวก.....

ประวัติผู้เขียน.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 แสดงมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดราชบุรี ปี พ.ศ.2527 และ พ.ศ.2532.....	26
3.2 แสดงจำนวนโรงงาน เงินทุน และแรงงาน จังหวัดราชบุรี ปี พ.ศ.2532...	27
3.3 แสดงลักษณะทางประชากรของจังหวัดราชบุรี ปี พ.ศ.2529 และ พ.ศ.2535.....	31
3.4 แสดงรายรับของสุขาภิบาลดำเนินสะดวกและสุขาภิบาลศรีดอนแฝด ปี พ.ศ.2525 และ พ.ศ.2534.....	40
3.5 แสดงรายจ่ายของสุขาภิบาลดำเนินสะดวกและสุขาภิบาลศรีดอนแฝด ปี พ.ศ.2525 และ พ.ศ.2534.....	40
3.6 แสดงแหล่งท่องเที่ยวสำคัญที่ได้รับความนิยมภาคตะวันตก.....	45
4.1 แสดงการวิจัยที่ดินเพื่อการเกษตรกรรมในอำเภอดำเนินสะดวก ปี พ.ศ.2516, พ.ศ.2521, พ.ศ.2528/29, พ.ศ.2531/32, พ.ศ.2533/34.....	82
4.2 แสดงจำนวนประชากรและอัตราการขยายตัวในสุขาภิบาลดำเนินสะดวกและสุขาภิบาลศรีดอนแฝด ปี พ.ศ.2510 - 2524.....	83
4.3 แสดงจำนวนประชากรและอัตราการขยายตัวในสุขาภิบาลดำเนินสะดวกและสุขาภิบาลศรีดอนแฝด ปี พ.ศ.2525 - 2535.....	101
5.1 แสดงจำนวนกิจกรรมการค้าในอาคารบริเวณตลาดเสรี ย่านการค้าเก่าดำเนิน ย่านการค้าหลักห้า.....	158
5.2 แสดงที่พักอาศัยของพ่อค้าแม่ค้าในตลาดน้ำ.....	161
5.3 แสดงข้อมูลทั่วไปของพ่อค้าแม่ค้าในตลาดน้ำ.....	162
5.4 แสดงการมาค้าขายประจำวัน.....	163
5.5 แสดงกิจกรรมการค้าขายของพ่อค้าแม่ค้า.....	163
5.6 แสดงจำนวนผู้ขายทางน้ำ จำนวนตามประเภทสินค้า.....	164
5.7 แสดงประเภทสินค้าที่นักท่องเที่ยวนิยมซื้อในตลาดน้ำดำเนินสะดวก.....	165
5.8 แสดงภาระกิจหลังจากที่พ่อค้าแม่ค้าค้าขายในตลาดน้ำ.....	166
5.9 แสดงกลุ่มเป้าหมายของการขายสินค้า.....	166

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
5.10	แสดงระยะเวลาของการประกอบอาชีพ.....	186
5.11	แสดงทัศนคติและความคิดเห็นของพ่อค้าแม่ค้า.....	186
5.12	แสดงความภาคภูมิใจที่มีตลาดน้ำ.....	187
5.13	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพทางน้ำ.....	187
5.14	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของคลองต้นเข็มต่อการติดตลาดน้ำ.....	187
5.15	แสดงการประกอบอาชีพของนักท่องเที่ยว.....	188
5.16	แสดงอายุของนักท่องเที่ยว.....	188
5.17	แสดงสถานที่ที่นักท่องเที่ยวแวะเยี่ยมชมนอกจากตลาดน้ำคลองต้นเข็ม.....	189
5.18	แสดงลักษณะการมาท่องเที่ยวเกี่ยวกับบริษัทน้ำเที่ยว.....	189
5.19	แสดงแหล่งข่าวสารเกี่ยวกับตลาดน้ำที่นักท่องเที่ยวได้รับ.....	190
5.20	แสดงการมาท่องเที่ยวตลาดน้ำดำเนินสะดวกเป็นครั้งแรก.....	190
5.21	แสดงความคิดเห็นจะกลับมาท่องเที่ยวยังตลาดน้ำอีก.....	191
5.22	แสดงทัศนคติความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อตลาดน้ำ.....	191
5.23	แสดงความรู้สึกระบายใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อตลาดน้ำ.....	192
5.24	แสดงทัศนคติความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่างประเทศต่อตลาดน้ำ.....	193
5.25	แสดงความรู้สึกระบายใจของนักท่องเที่ยวต่างประเทศต่อตลาดน้ำ.....	194

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
3.1	แสดงพื้นที่เกษตรกรรม.....	31
5.1	แสดงสัดส่วนผู้ขายสินค้าทางน้ำตลาดน้ำคลองตันเข้ม.....	142
5.2	แสดงประเภทสินค้าที่นักท่องเที่ยวนิยมซื้อในตลาดน้ำคลองตันเข้ม.....	144
5.3	แสดงสัดส่วนกลุ่มเป้าหมายของการขายสินค้าในตลาดน้ำคลองตันเข้ม.....	145
5.4	แสดงสัดส่วนผู้ขายสินค้าทางน้ำตลาดน้ำคลองรถไฟหก.....	150

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแนพื้นที่

แผนที่	หน้า	
3.1	ที่ตั้งและเขตการปกครองจังหวัดราชบุรี.....	20
3.2	เส้นทางคมนาคมทางรถยนต์และทางน้ำ.....	23
3.3	สภาพทางอุตสาหกรรม.....	28
3.4	เขตพื้นที่ชลประทานจังหวัดราชบุรีและลุ่มน้ำภาคกลางของประเทศไทย.....	29
3.5	ความหนาแน่นและขนาดประชากรของจังหวัดราชบุรี ปี พ.ศ.2535.....	32
3.6	แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดราชบุรี.....	34
3.7	สภาพทั่วไปของอำเภอดำเนินสะดวก.....	37
3.8	แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอดำเนินสะดวก.....	46
3.9	เส้นทางการท่องเที่ยวตลาดน้ำดำเนินสะดวก.....	47
4.1	แสดงแนวคลองดำเนินสะดวกและคลองภาษีเจริญ.....	51
4.2	แสดงอาณาเขตของคลองดำเนินสะดวก.....	54
4.3	สภาพพื้นที่และชุมชนก่อนขุดคลองดำเนินสะดวก (ก่อน พ.ศ.2409).....	58
4.4	สภาพพื้นที่ภายหลังขุดคลองดำเนินสะดวก.....	61
4.5	แสดงการใช้พื้นที่เพื่อการเกษตร พ.ศ.2495.....	61
4.6	การตั้งถิ่นฐานของชุมชนดำเนินสะดวก พ.ศ.2495.....	68
4.7	ศูนย์กลางชุมชนดำเนินสะดวก พ.ศ.2495.....	69
4.8	สภาพตลาดน้ำดำเนินสะดวกยุคดั้งเดิม (ระยะแรก).....	73
4.9	โครงข่ายของเส้นทางคมนาคมทางบก.....	81
4.10	แสดงการใช้พื้นที่เพื่อการเกษตร พ.ศ.2516.....	81
4.11	ศูนย์กลางชุมชนดำเนินสะดวกในระยะ พ.ศ.2500 - พ.ศ.2525.....	86
4.12	สภาพตลาดน้ำดำเนินสะดวกยุคเฟื่องฟู (ระยะที่สอง).....	89
4.13	แสดงการใช้พื้นที่เพื่อการเกษตร พ.ศ.2534.....	98
4.14	โครงข่ายถนนหลักและถนนท้องถิ่น.....	98
4.15	ศูนย์กลางชุมชนดำเนินสะดวกในปัจจุบัน.....	103
4.16	สภาพตลาดน้ำดำเนินสะดวกยุคธุรกิจการท่องเที่ยว (ระยะที่สาม).....	106
5.1	การใช้ประโยชน์ที่ดินปัจจุบัน พ.ศ.2535.....	112

สารบัญแนที่ (ต่อ)

แนที่	หน้า
5.2 ลักษณะอาคารย่านการค้าริมถนน.....	116
5.3 ความสูงของอาคารย่านการค้าริมถนน.....	117
5.4 การใช้อาคารย่านการค้าริมถนน.....	118
5.5 สภาพอาคารย่านการค้าริมถนน.....	119
5.6 ลักษณะอาคารย่านการค้าเก่าค้ำเนินสะดวก.....	122
5.7 ความสูงของอาคารย่านการค้าเก่าค้ำเนินสะดวก.....	123
5.8 การใช้อาคารย่านการค้าเก่าค้ำเนินสะดวก.....	124
5.9 สภาพอาคารย่านการค้าเก่าค้ำเนินสะดวก.....	125
5.10 ความสัมพันธ์การรั้งพื้นที่ชุมชนย่านการค้าเก่าค้ำเนินสะดวกกับตลาดน้ำ.....	126
5.11 ลักษณะอาคารย่านการค้าหลักห้า.....	129
5.12 ความสูงของอาคารย่านการค้าหลักห้า.....	130
5.13 การใช้อาคารย่านการค้าหลักห้า.....	131
5.14 สภาพอาคารย่านการค้าหลักห้า.....	132
5.15 ความสัมพันธ์การรั้งพื้นที่ชุมชนย่านการค้าหลักห้ากับตลาดน้ำ.....	133
5.16 สถานที่พักอาศัยของพ่อค้าแม่ค้ำในตลาดน้ำคลองต้นเข็ม.....	147
5.17 สถานที่พักอาศัยของพ่อค้าแม่ค้ำในตลาดน้ำคลองโพหัก.....	152
5.18 บริเวณตลาดน้ำในช่วงเวลาทำการ (ช่วงเช้า).....	171
5.19 จุดปิดกั้นทางเดินเท้าริมน้ำ.....	172
5.20 กลุ่มกิจกรรมต่างๆ ในบริเวณตลาดน้ำ.....	173
6.1 แสดงเขตพื้นที่อนุรักษ์ชุมชนน้ำ.....	226
6.2 แสดงการจัดระบบโครงข่ายทางน้ำ.....	227
6.3 แสดงพื้นที่อนุรักษ์เมืองน้ำ.....	230
6.4 แสดงที่ตั้งของตลาดน้ำแห่งใหม่.....	234
6.5 พังตลาดน้ำใหม่ (คลองลัดพลี).....	238

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
4.1	ตลาดน้ำในอดีต.....	76
4.2	กิจกรรมของตลาดน้ำในอดีต.....	76
4.3	ตลาดน้ำดำเนินสะดวกถูกตีพิมพ์ลงในนิตยสาร อ.ส.ท. ตั้งแต่ปี พ.ศ.2514 เป็น ต้นมา.....	93
4.4	ตลาดน้ำในคลองลัดหลี่เนื่องแน่นไปด้วยเรือค้าขายและผู้คน.....	95

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย